

Niall Williams

Ez a boldogság

1.

Elállt az eső.

2.

Fahában senki sem emlékezett rá, hogy mikor kezdett el esni. A nyugati partvidéken az eső hozzátartozott az élethez. Egyenesen jött, és oldalról, előlről és hátulról meg az összes többi irányból, ami Istennek még az eszébe jutott. Pásztákban csapott le, vagy hullámokban érkezett, néha sűrű függönnyé vált. Időnként szitálásnak mutatta magát, máskor szemerkélésnek, párának, zápornak, gyakran és sok helyen nyirkos, sűrű ködnek, egy nedves napnak, egy csöppnek, csöpögésnek vagy egyértelmű zuhénak. Esett a szép napokon, a napfényes napokon és a száraznak jósolt napokon. Esett a nap és az éjszaka bármely órájában, az összes évszakban, nem számított se naptár, se előrejelzés, így hát Fahában esőből volt az ember ruhája, esőből volt a bőre, és esőből volt a háza meg a kandallója. Az eső az Atlanti-óceán hatalmas szürke tömbje felől érkezett, ami olyan indulattal vetette magát a partra, mint egy faképnél hagyott szerelmes, akit visszafogadtak, és nem akarja, hogy újra elkergezzék. Sirályok kísérték, meg a só és a hínár szaga. Hideg széllel és fogyó fénnel érkezett. Úgy jött, mint az Ítélet, vagy jótékony formában, mint egy áldás, amelyről Isten is megfeledkezett.

Egy zsebkendőnyi kék égért is eljött, a nyugati szél hozta, vagy néha – miért is ne? – a keleti szél, felhőkben utazott, amelyek a kerri hegyeken a gerincüket törték, és bezuhantak Clare-be, sarat csinált a földből, tömör fallá préselte a levegőt. Néha jégesőnek vagy ónos esőnek álcázta magát, de hónapok sosem. Egyszer-egyszer lágy volt, kedves, nyílhegyei csókokká váltak, úgy tett, mintha nem is eső volna, és csak azért jött lejjebb, hogy közel kerüljön a mezőhöz, mert szerelmesen óvja a zöldjét, de aztán mindent vízbe fojtott.

Mindezt csak azért, hogy bebizonyítsa egy igazságot: Fahában mindig esik.

De most elállt.

Nem mintha bárkinek is feltűnt volna a változás. Egyrészt azért, mert éppen nagyszerdán, délután három után történt, és az egész egyházközség az akkoriban még Szent Cecíliáról elnevezett, süllyedő templom férfiaknak szánt padsoraiban, nőknek szánt padsoraiban és a középső, hosszú részben gyűlt össze. Másrészt azért, mert amikor a hívek kijöttek a templomból, a fejük még latin szavakkal volt tele, és a mi megváltó Krisztus urunk szenvedései minden más gondolatot összezavartak bennük. Harmadrészt meg azért, mert ők meg az eső olyan hosszú ideje voltak házások, hogy már rég nem figyeltek egymásra.

Én magam hetvennyolc éves vagyok, és több mint hat évtizeddel ezelőtti időkről beszélek. Tudom, ma már hihetetlen, hogy akkoriban Faha olyan hely volt, ahol az ember megtanulhatta,

hogyan kell élni, de amennyire én látom, a „hihető” nem szerepel Isten szótárában.

Szóval, az a világ, amelyben az utcai ajtókat sose csukták be nappal, a hátsókat se zárták vagy reteszelték be este, hanem csak úgy bementek rajtuk, az emberek pedig, Istennek hála, kőpadlón jártak, és tőzeg meg dohány füstje töltötte be a szobákat, rég semmivé lett. Nem számít, hogy az akkoriak közül néhányan, például Michael Donnelly, Delia Considine, Mary Egan és Marty Brogan elkerülték a temetőt, és elhagyatott, öreg házak lakói maradtak, amik kinn állnak a határban, csak a reuma meg a penész érzi jól magát bennük, és a hosszú délutánokkal viaskodnak, az ajtajukat pedig az óvatosság, na meg a nosztalgia ártalmas anyagától való félelem védi. És mert én is ómódi darab vagyok már, pontosan tudom, hogy a teremtés kegyelménél fogva az eső meg a baj kopik ki először az emlékezetből, tisztában vagyok vele, hogy az akkor és a most között, ahogy a titok és a jelentés között is, túl mély szakadék tátong, ti itt élték ebben a világban, így az a másik, amelyikben a nagyhét szerdáján Fahában elállt az eső, ijesztően távolinak tűnhet, időben és szokásaiban is túl messzi és idegen ahhoz, hogy kedvetek legyen oda belépni.

Mégis bírjátok ki még egy kicsit; a nagyapáknak kevés kiváltság jár, és saját feleslegességük tudata úgy mar, mintha foga volna.

Száz könyv sem tud leírni egyetlen falut. Ez nem becsmérés, hanem hitvallás. Faha nem volt sem több, sem kevesebb, mint bármelyik hasonló

hely. Ha rátalálnátok, máris mennétek tovább máshová. Az ország tele van nyilvánvalóan szebb vidékekkel. Sok szerencsét nekik! Faha nem haragszik. Már rég beletörődött, hogy az egyéniségéből és elhelyezkedéséből adódóan az a sorsa, hogy keresztülnézzenek rajta, és nyájasan, de teljesen megfélelkezzenek róla.

Az idevalósiak számára abban a völgyben, amelyben a mezők szerelmesek voltak a folyóba, az eső egyszerre volt valószínűtlen és ősi, és alig törődtek vele. Az, hogy valaha eleredt, a mesék birodalmába tartozott, ahogy az is oda fog kerülni, hogy elállt.

Az ismert világot akkoriban még nem írták le olyan pontosan, és a tudás nem volt egyenlő a tényekkel. Történetek kötötték össze az embereket. Ezt nem tudom ennél jobban elmagyarázni. Mindenütt meséltek. Kevesebb helyen lehetett megtudni bármit, így aztán jobban figyeltek. Néhányan azért szóba hozták az esőt, kiálltak a kapuba, amikor csöpögni kezdett, felnéztek az égre, pontatlan és sajátos jóslatokba bocsátkoztak, mint ha még a madarak, a bogyók vagy a víz nyelvén beszélnének, és a többiek általában elnézték ezt nekik, úgy hallgatták őket, mintha mesét mondanának, bólogattak, *Nohát, valóban?*, válaszolták nekik, és egy szavukat sem hitték el, csak elcsélták, hogy mint a legfőbb emberi fizetőeszközt, továbbadják a történetet valaki másnak.

Az egyház sem az volt, és nem ott állt, ahol most. Amikor Tom Joyce, a sekrestyés öltönyben